

گفت‌وگو با الهام مسرت محقق جوان دانشکده پیراپزشکی

در ششمین کنگره بین‌المللی دستاوردهای پژوهش در دانش پزشکی الهام مسرت دانشجوی دکتری تخصصی (Ph.D) مدیریت اطلاعات سلامت به‌عنوان محقق جوان برگزیده شد. به این بهانه به گفت‌وگو با وی پرداختیم.

لطفاً خودتان را معرفی کنید؟

الهام مسرت هستم، دانشجوی دکتری رشته مدیریت اطلاعات سلامت دانشکده پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران. بنده تا مقطع کارشناسی ارشد در دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی تحصیل کرده و بعد از گذراندن طرح خود به‌صورت هیئت‌علمی؛ مجدداً دوره دانشجویی را در مقطع دکتری در دانشگاه علوم پزشکی تهران آغاز کردم. در این مدت مشتاقانه دنبال فعالیت‌های موردعلاقه‌ام بودم و فعالیت‌های فرهنگی و تحقیقاتی را در کنار تحصیل ادامه دادم. دوستان به‌هیچ‌وجه بابت لطمه خوردن تحصیلات به خاطر فعالیت‌های فرهنگی و تحقیقاتی نگران نباشند؛

بنده همیشه دانشجوی ممتاز دوره بودم. عاشق رشته تحصیلی خود هستم. طوری که اگر یک‌بار دیگر به گذشته برگردم، همین رشته تحصیلی را ادامه خواهم داد. هم‌اکنون هم تمام تلاشم بر این است که از طریق فعالیت‌های مختلف از جمله چاپ مقالات، همکاری‌های مشترک با متخصصان مراقبت بهداشتی، برگزاری کارگاه‌ها و ... اهمیت و ارزش این رشته تحصیلی را بیش‌ازپیش برای دیگران؛ به‌ویژه دوستانی که در حوزه سلامت مشغول خدمت هستند؛ آشکار سازم. چرا که داشتن یک سیستم مدیریتی قوی در حوزه سلامت مستلزم مدیریت اطلاعات در محورهای بالینی، آموزشی و تحقیقاتی است.

در خصوص سوابق پژوهشی خود توضیح دهید. فعالیت‌های تحقیقاتی خود را با ورود به کمیته تحقیقات دانشجویی دانشکده پیراپزشکی شهید بهشتی آغاز کردم. بعد مدت کوتاهی مسئول کمیته تحقیقات شدم. با وجود امکانات محدود؛ در مدت حضورم تمام تلاش خود را برای ارتقاء فعالیت‌های تحقیقاتی در دانشکده انجام دادم تا حدی که دانشکده در برخی حیطه‌ها رتبه یک را در بین دانشکده‌ها کسب کرد. بعدها سمت مسئول بخش آموزش در پژوهش کمیته تحقیقات دانشجویی دانشگاه بر عهده گرفتم و هم‌زمان با مرکز تحقیقات گوارش و کبد همکاری می‌کردم. در دوران هیئت‌علمی هم مسئول پژوهش در آموزش EDC بودم.

در سال ۸۸ پژوهشگر برگزیده دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی شدم. خوشحال بودم چون برای اولین بار یکی از دانشجویان رشته‌های پیراپزشکی برگزیده شده بود و تعداد مقالات و رزومه پژوهشی بنده این شرایط پیش آورده بود. به خاطر علاقه بسیاری که به کمیته تحقیقات دانشجویی داشتم با ورود به دانشگاه علوم پزشکی تهران با هدفی والاتر که گسترش اندک معلومات خود به دوستان علاقه‌مندم به تحقیق بود؛ کارم را ادامه دادم. در سال ۹۲ نیز به‌عنوان پژوهشگر برتر در مجمع سالیانه مرکز پژوهش‌های علمی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی تهران معرفی شدم.

می‌توانم به جرات بگویم بنده عاشق انجام فعالیت‌های

توصیه شما به سایر دانشجویان برای طی کردن مسیر موفقیت چیست؟

خود را بشناسند و باور کنند، اهداف زندگی خود را بر اساس مقایسه با دیگران طراحی نکرده و در زمان طراحی اهداف زندگی به علایق خود توجه کنند، عشق خدمت به جامعه بشری همیشه همانند منبع پرقدرت انرژی است که کمک می‌کند هر روز بتوانیم با این رسالت، موفق‌تر از دیروز عمل کنیم، از هر فرصتی برای کتاب‌خوانی استفاده کنند که معجزه می‌کند و شرایطی را برای انتخاب بهترین مسیر زندگی فراهم می‌کند، به یاد دادن و یادگیری توجه کنند و احترام و سپاسگزاری از افرادی که به ما در عرصه‌های مختلف تجربیاتی منتقل کردند را فراموش نکنند.

از گروه دوست‌داشتنی مدیریت اطلاعات سلامت دانشکده پیراپزشکی تهران و تمامی دوستان و اساتید سایر گروه‌ها بسیار سپاسگزارم.

دوست دارم به‌عنوان جمله پایانی یک نکته از حضرت مولانا بگویم که فوق‌العاده است و شعار زندگی‌ام هست.

هر که گوید او منم او منم نشد

خوشه‌ی او لایق خرمن نشد

من مشو از من بشو تا من شوی

خوشه شو تا لایق خرمن شوی

گفت‌وگو با زهرا سادات آزاد منجیر، محقق جوان دانشکده پیراپزشکی

در ششمین کنگره بین‌المللی دستاوردهای پژوهش در دانش پزشکی زهرا سادات آزاد منجیر دانشجوی دکتری تخصصی (Ph.D) مدیریت اطلاعات سلامت به‌عنوان محقق جوان برگزیده شد. به این بهانه به گفت‌وگو با وی پرداختیم. لطفاً خودتان را معرفی کنید.

زهرا سادات آزاد دانشجوی ورودی سال ۹۱ مقطع دکتری تخصصی مدیریت اطلاعات سلامت دانشکده پیراپزشکی هستم. از سال ۸۵ و از مقطع کارشناسی تا دکتری دانشجوی

تحقیقاتی هستم و به خودم قول دادم در هر جایی که فعالیت کنم، باید بخشی از وقتم رو برای ارتقاء فعالیت‌های کمیته تحقیقات دانشجویی کشورم اختصاص بدهم. جایی که به آنجا تعلق دارم، جایی که تجربیات مفید و ارزشمند بسیاری را کسب کردم.

از دیگر سوابق پژوهشی بنده به اخذ رتبه برتر کنکوری، انتخاب به‌عنوان دانشجوی ممتاز تحصیلی، انتخاب به‌عنوان پژوهشگر برتر دانشکده پیراپزشکی علوم پزشکی تهران در سال ۱۳۹۴، داور کنگره‌های ملی و بین‌المللی و مجلات علمی پژوهشی، ارائه بیش از ۳۰ مقاله در مجلات معتبر داخلی و بین‌المللی، ارائه مقاله متعددی در کنگره ملی و بین‌المللی، همکاری در طرح‌های ملی، عضو کمیته اجرایی علمی کنگره‌های ملی و بین‌المللی، چاپ کتاب در حوزه مدیریت اطلاعات و انفورماتیک پزشکی و تدریس در کارگاه‌های تحقیقاتی می‌توان اشاره کرد.

مهم‌ترین عامل موفقیت خود را چه می‌دانید؟

اگر منظورتان از موفقیت تمام کردن کاری است که برای آن برنامه‌ریزی کردم بلکه بنده خودم در خیلی از عرصه‌ها موفق می‌دانم. علت موفقیتیم در گام نخست به خودشناسی مربوط می‌شود که چه پتانسیل و علایقی داشتم و بعد شناخت علایق، اهدافی در نظر گرفتم و برای رسیدن به آن اهداف مشتاقانه تلاش و برنامه‌ریزی کردم. بنده عاشق دانستن و یادگیری هستم. تا به امروز هیچ‌چیزی نتوانسته جایگزین لذتی شود که از دانستن و یادگیری کسب می‌کنم.

علت انتخاب خود را به‌عنوان محقق جوان چه چیز می‌دانید؟

این سؤال نمی‌توانم پاسخ بدهم چون در جریان معیارهای انتخاب کنگره پیدا نبودم. گروه مدیریت اطلاعات سلامت زحمت ارسال رزومه را برای کنگره کشیدند. ولی در موارد دیگر تعداد و کیفیت مقالات و پروژه‌های تحقیقاتی، فعالیت‌های برگزیده تحقیقاتی، کتاب‌ها، تدریس‌ها، داوری‌ها، انتشار نشریات پژوهشی و ... است.

آن دانشجویان بیشتر درگیر فرایندهای تحقیقاتی می‌شوند و لازم است از مهارت‌های پژوهشی کافی برخوردار باشند، راحت‌تر سپری کردم و علاوه بر آن در طرح‌های تحقیقاتی مختلف با اساتید همکاری داشتم. فعالیت‌های پژوهشی من به‌طور خلاصه شامل ۸ طرح تحقیقاتی در سطح دانشگاه و وزارت بهداشت، چاپ ۱۳ مقاله در ژورنال‌های داخلی و خارجی (Pubmed و ISI) و ۱۲ مقاله در کنگره‌های ملی و بین‌المللی از جمله کنگره جهانی تله‌مدیسین و سلامت الکترونیک سال ۲۰۱۵ در تگزاس، کنگره بین‌المللی نوروتروما در تهران در سال ۲۰۱۵ و کنگره بین‌المللی انفورماتیک پرستاری در مونترال کانادا در سال ۲۰۱۱ است. همچنین عضو هیئت تحریریه دو مجله علمی پزشکی در آمریکا و داور سمپوزیوم بین‌المللی سالیانه انفورماتیک پزشکی انجمن انفورماتیک پزشکی آمریکا (AMIA) برای ۴ سال متوالی از ۲۰۱۲ تا ۲۰۱۵ هستم. به لطف خداوند متعال یک کتاب فارسی و یک فصل از کتاب لاتین "Education in Research" را تألیف کردم که کتاب دوم توسط بنیاد بین‌المللی جراحان اسپاین AOSPINE (حوزه آمریکای لاتین) در سال ۲۰۱۵ به دو زبان انگلیسی و اسپانیولی منتشر شد و در پروژه بین‌المللی ایجاد و طبقه‌بندی بیماری‌ها به‌صورت دوزبانه در آستانه چاپ است، همکاری داشتم؛ همچنین، یک اثر برگزیده به‌عنوان نوآوری در اولین جشنواره روز نوآوری دانشگاه و یک اثر هم به‌عنوان اولین‌ها در دومین جشنواره روز نوآوری دانشگاه داشتم که در کتاب‌های نوآوری و اولین‌های دانشگاه به ثبت رسیدند.

انگیزه خود از انجام فعالیت‌های پژوهشی را چه می‌دانید؟

انگیزه‌هایی که انسان را به امور خاصی وامی‌دارد تا حد زیادی به روحیه و نوع تفکر انسان وابسته است. روحیه من طوری است که همیشه نیاز به دانستن و خلق دستاوردهای بدیع را در خود احساس می‌کنم و تحقیق و پژوهش را بهترین راه برای رفع این نیاز می‌دانم. هرچند که بارها به نتیجه مطلوب خود نرسیدم اما وجود این روحیه موجب شده که باز جذب این فعالیت‌ها شوم و در این زمینه پشتکار داشته باشم. بیشتر اوقات وجود کاستی‌ها در شرایط نظام سلامت بخصوص در حیطه تخصصی خودم یعنی مدیریت و فناوری اطلاعات سلامت را فرصتی برای انجام تحقیق و روی آوردن به

دانشگاه علوم پزشکی تهران بودم و همواره رتبه اول را از نظر آموزشی در مقاطع مختلفی تحصیلی کسب کردم. در آزمون ورودی کارشناسی به کارشناسی ارشد سال ۸۸، رتبه اول کشوری را به دست آوردم و در حال حاضر دانشجوی استعداد درخشان دانشگاه هستم. از سال ۹۰ تا قبل از دوره دکتری در مرکز تحقیقات آسیب‌های نخاعی پژوهشکده علوم اعصاب دانشگاه به‌عنوان مسئول واحد مدیریت اطلاعات سلامت، کارشناس شبکه ملی تحقیقات آسیب‌های نخاعی، راهبر سازمان مجازی و نماینده نوآوری مرکز اشتغال داشتم. در حال حاضر نیز مدیر اجرایی پروژه رجیستری ملی آسیب نخاعی و دبیر شورای راهبردی این برنامه هستم که با حمایت معاونت تحقیقات و فناوری وزارت بهداشت در حال اجرا است.

در خصوص سوابق پژوهشی خود توضیح دهید؟

فعالیت‌های تحقیقاتی خود را با تشویق و حمایت اساتید دانشگاه از همان دوره کارشناسی آغاز کردم اما این فعالیت‌ها بیشتر جنبه یادگیری داشت و موجب شد تا در این زمینه تقویت شوم. به همین علت دوران کارشناسی ارشد را که در

می‌دانم هم تأثیر زیادی داشته است. همچنین توکل به خدا و دعای خیر پدر و مادرم را هم عامل مؤثر دیگری در رسیدن به اهدافم می‌دانم.

توصیه شما به سایر دانشجویان برای طی کردن مسیر موفقیت چیست؟

من یک توصیه کلی خواهرانه به دانشجویان هم‌دانشگاهی خودم دارم و دو توصیه به دانشجویان علاقه‌مند به پژوهش. توصیه کلی این است که دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی تهران همیشه در خاطر داشته باشند که در بهترین دانشگاه و در کنار بهترین اساتید علوم پزشکی تحصیل می‌کنند. لذا قدر این فرصت را بدانند و برای زمان خود اهمیت قائل باشند و از تمامی ظرفیت‌هایی که دانشگاه در ابعاد آموزشی، پژوهشی، ورزشی و فرهنگی برای تربیت افراد موفق دارد به‌طور متوازن استفاده نمایند و تنها به یک جنبه نپردازند. توصیه اول من به دانشجویان علاقه‌مند به پژوهش این است که از همان اوایل دوران ورود به دانشگاه، می‌شود در کنار درس خواندن تا جایی که می‌توانند به تقویت مهارت‌های تحقیق هم بپردازند و منتظر نمانند تا همه آنچه باید یاد گرفته شود و برای موفقیت در عرصه‌ای که در آن زمینه تحصیل می‌کنند لازم است، در دوره آموزشی توسط اساتید آموزش داده شود. چراکه گستره دانش به‌قدری وسیع است که آموختن هر آنچه لازم است با برگزاری کلاس‌های معمول توسط اساتید در دوره تحصیلی ممکن نیست بلکه دانشجویان باید با روحیه دانش‌پژوهی خارج از این کلاس‌ها به دنبال توانمندسازی خود بروند. خوشبختانه در دانشگاه علوم پزشکی تهران فرصت برای تقویت مهارت‌های تحقیق زیاد است. چراکه هم از اساتیدی برخوردار است که با عشق و علاقه پذیرای ایده‌های نو دانشجویان هستند و آن‌ها را هدایت می‌کنند یا در فعالیت‌های پژوهشی، دانشجویان را مشارکت می‌دهند و هم برنامه‌های متعددی نظیر برنامه‌های مرکز پژوهش‌های علمی دانشجویان یا مرکز رشد استعدادهای درخشان برگزار می‌شود که دانشجویان را در این مسیر توانمند می‌سازد. توصیه آخر اینکه پشتکار رمز موفقیت در هر کاری است. به قول شیخ سعدی رهرو آن نیست که گه کند و گهی خسته رود، رهرو آنست که آهسته و پیوسته رود.

انجام فعالیت‌های نوآورانه و مفید می‌دانم تا یک نقص پایدار یا مانع و این نگاه اغلب برایم انگیزه ساز انجام فعالیت‌های پژوهشی است.

علت انتخاب خود را به‌عنوان محقق جوان چه چیز می‌دانید؟ واقعیت این است من به اقتضای فعالیت‌های مشترک متعددی که با گروه‌های مختلف بخصوص گروه‌های پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران داشته با نخبگان جوان بسیاری توفیق همکاری داشتم؛ لذا باوجود آن‌ها خود را لایق این عنوان نمی‌دانم. به نظر من توجه یکسان هیئت محترم داوران این کنگره به تلاش محققین تمامی رشته‌های علوم پزشکی نه‌فقط رشته‌های بالینی و اعتقاد به اهمیت دستاوردهای تحقیقاتی همه رشته‌ها برای پیشرفت دانش پزشکی در این انتخاب خیلی مؤثر بود.

شاید علت انتخاب بنده، چندبعدی بودن فعالیت‌های انجام شده بود؛ از تولید مقاله، کتاب و دستاوردهای تحقیقاتی جدید و داوری تا انجام طرح‌های تحقیقاتی که عمدتاً کاربردی و جدید بودند و به‌نوعی منجر شدند تا دانش مدیریت اطلاعات سلامت در حوزه‌های بالینی عملیاتی شود.

مهم‌ترین عامل موفقیت خود را چه می‌دانید؟

پاسخ دقیق به این سؤال برایم مشکل است چون عوامل متعددی در موفقیت من نقش داشتند. پشتکار عامل مهمی برای موفقیت است که من هم سعی کردم همواره آن را پیشه کنم. نکته مهمی که گفتن آن خالی از لطف نیست اینکه خیلی از اوقات در انجام فعالیت‌های علمی - تحقیقاتی به نتیجه مطلوب نظر خودم نرسیدم و گاهی به همین دلیل مانند هر انسان دیگر احساس ناامیدی داشتم اما هیچ‌گاه کاری را که آغاز کردم به خاطر ناامیدی از نتیجه رها نکردم و سعی کردم آن را به اتمام برسانم و درنهایت از شکست‌ها درس بگیرم.

استفاده مفید از زمان عامل مهم دیگری بود. بدون اغراق می‌توانم ادعا کنم که هیچ‌گاه زمانم را به بطالت نگذراندم و معمولاً طبق برنامه‌ریزی روزانه عمل می‌کردم. ورود به دانشگاه علوم پزشکی تهران و شاگردی در محضر اساتید فرهیخته، صبور و دلسوزی که من آن‌ها را خانواده دوم

